

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 สรุปรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2560 ตรวจสอบโดยนายประสิทธิ์ เอื่องศรีกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 4174 และงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ตรวจสอบโดยนายสง่า โชนิตติสวัสดิ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 11251 จากบริษัท ไพร์ชวอเตอร์ เฮาส์คูเปอร์ส เอพีเอส จำกัด ซึ่งผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นว่างบแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทรันนั้นถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน

13.2 ตารางสรุปงบการเงิน

ตารางแสดงรายการงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559, 2560 และ 2561 ซึ่งเป็นงบการเงินรวมประกอบด้วยบริษัทย่อยจำนวน 9 แห่ง ตามตารางด้านล่าง

งบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย : ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	ปี 2559 (งบรวม)		ปี 2560 (งบรวม)		ปี 2561 (งบรวม)	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน	85.35	1.18	229.07	2.48	179.13	1.74
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	214.99	2.97	255.56	2.77	360.41	3.51
รายได้ค้างรับ - สำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย	-	-	-	-	301.51	2.93
ลูกหนี้ชาวไร่-สุทธิ	990.07	13.70	868.43	9.40	598.55	5.82
สินค้าคงเหลือ	581.63	8.05	1,060.77	11.49	1,337.51	13.02
ส่วนของเงินกู้ระยะยาวแก่ลูกหนี้ชาวไร่ ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	175.77	2.43	224.92	2.44	134.93	1.31
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	48.24	0.67	16.75	0.18	58.48	0.57
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,096.05	29.00	2,655.50	28.76	2,970.52	28.91
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนระยะยาวอื่น-สุทธิ	1.99	0.03	2.14	0.02	2.05	0.02
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	1,227.13	13.29	1,208.11	11.76
เงินกู้ระยะยาวแก่ลูกหนี้ชาวไร่-สุทธิ	203.03	2.81	308.24	3.34	272.94	2.66
ลูกหนี้ชาวไร่ไม่หมุนเวียน	-	-	-	-	27.11	0.26
ลูกหนี้อื่น-กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย	-	-	-	-	148.08	1.44
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	-	-	3.97	0.04
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	4,684.63	64.83	4,810.70	52.1	5,432.15	52.86
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน – สุทธิ	27.75	0.38	26.23	0.28	31.09	0.30
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม – สุทธิ	195.81	2.71	194.43	2.11	162.60	1.58
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	17.60	0.24	8.37	0.09	17.60	0.17
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	5,130.81	71.00	6,577.24	71.24	7,305.71	71.09
รวมสินทรัพย์	7,226.86	100.00	9,232.74	100.00	10,276.23	100.00

(หน่วย : ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	ปี 2559 (งบรวม)		ปี 2560 (งบรวม)		ปี 2561 (งบรวม)	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชี	-	-	-	-	0.34	0.00
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	602.36	8.33	716.12	7.76	817.89	7.96
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	1,710.25	23.67	1,136.30	12.31	2,617.91	25.48
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	508.67	7.04	450.39	4.88	384.14	3.74
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทร่วม ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	-	-	172.59	1.87	202.51	1.97
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินส่วน ที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	10.11	0.14	10.87	0.12	10.89	0.11
หุ้นกู้	850.00	11.76	-	-	-	-
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	422.16	5.84	-	-	-	-
ส่วนของการผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	9.34	0.13	7.72	0.08	7.50	0.07
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	4.24	0.06	30.89	0.33	6.46	0.06
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	15.75	0.22	24.53	0.27	14.42	0.14
รวมหนี้สินหมุนเวียน	4,132.88	57.19	2,549.41	27.61	4,062.06	39.53
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	961.04	13.30	805.27	8.72	487.79	4.75
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทร่วม-สุทธิจากส่วนที่ครบกำหนด ชำระภายใน 1 ปี	-	-	3,356.80	36.36	3,177.32	30.92
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ-สุทธิจากส่วนที่ครบกำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	15.63	0.21	14.43	0.16	10.50	0.10
หุ้นกู้	-	-	-	-	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี-สุทธิ	0.44	0.01	-	-	-	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังการเลิกจ้างหรือ เกษียณอายุ	23.24	0.32	34.29	0.37	38.04	0.37
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	0.86	0.01	-	-	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	1,001.21	13.85	4,210.79	45.61	3,713.65	36.14
รวมหนี้สิน	5,134.09	71.04	6,760.20	73.22	7,775.72	75.67
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	676.75	9.36	812.10	8.80	812.10	7.90
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	676.75	9.36	812.10	8.80	812.10	7.90
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	954.67	13.21	954.67	10.34	954.67	9.29
กำไร (ขาดทุน) สะสม	-	-	-	-	-	-
จัดสรรแล้ว-สำรองตามกฎหมาย	39.68	0.55	51.76	0.56	56.60	0.55
ที่ยังไม่ได้จัดสรร	420.83	5.83	652.55	7.07	675.70	6.58
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	0.01	0.00	0.13	0.00	0.06	0.00
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0.83	0.01	1.33	0.01	1.38	0.01
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	2,092.77	28.96	2,472.52	26.78	2,500.51	24.33
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	7,226.86	100.00	9,232.74	100.00	10,276.23	100

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปี 2559 (งบรวม)		ปี 2560 (งบรวม)		ปี 2561 (งบรวม)	
	(ตรวจสอบ)		(ตรวจสอบ)		(ตรวจสอบ)	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้						
รายได้จากการขายและบริการ	4,579.21	97.73	5,740.44	97.37	5,555.97	95.06
รายได้อื่น	106.32	2.27	155.31	2.63	288.84	4.94
รวมรายได้	4,685.54	100.00	5,895.75	100.00	5,844.81	100
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขายสินค้าและบริการ	3,818.64	81.49	4,428.22	75.11	4,508.87	77.14
ค่าใช้จ่ายในการขาย	170.63	3.64	193.67	3.28	321.61	5.50
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	376.96	8.05	411.05	6.97	388.31	6.64
รวมค่าใช้จ่าย	4,366.23	93.18	5,032.94	85.37	5,218.79	89.29
ต้นทุนทางการเงิน	176.70	3.77	283.78	4.81	385.99	6.60
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	32.42	0.55	71.85	1.23
กำไรก่อนภาษีเงินได้	142.61	3.04	611.45	9.64	311.88	5.34
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	29.29	0.63	86.03	1.46	40.21	0.69
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	113.32	2.42	525.41	8.91	271.67	4.65
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย, สุทธิทางภาษี	0.42	0.01	0.11	0.00	-0.07	-0.00
กำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	1.74	0.04	-8.73	0.15	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปี	115.48	2.46	516.80	8.77	271.60	4.65
การแบ่งปันกำไร						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	113.08	2.41	524.73	8.90	271.62	4.65
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0.24	0.01	0.69	0.01	0.05	0.00
กำไรต่อหุ้น (บาท)**	0.17		0.65		0.33	

หมายเหตุ ** กำไรต่อหุ้นคำนวณโดยกำไรสุทธิสำหรับปีเฉพาะส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่หารด้วยจำนวนหุ้นถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันสิ้นปี

งบกระแสเงินสด

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปี 2559 (ตรวจสอบ)	ปี 2560 (ตรวจสอบ)	ปี 2561 (ตรวจสอบ)
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรก่อนภาษีเงินได้	142.61	611.45	311.88
รายการปรับกระทบกำไรสำหรับปีเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน			
- ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	217.81	259.10	289.56
- ดอกเบี้ยรับ	-47.22	-100.75	-82.89
- เงินปันผลรับ	-0.15	-0.15	-0.20
- ค่าเผื่อนี้สงสยจะสูญ	14.04	5.38	-5.95
- ค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ	4.35	-0.34	12.27
-ค่าเพื่อการด้อยค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	33.88	-	-
- (กำไร) ขาดทุนจากการขายที่ดินอาคารและอุปกรณ์	2.99	0.78	-1.58
- ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายที่ดินอาคารและอุปกรณ์	0.59	25.89	11.16
- ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน	0.35	0	-
- ต้นทุนทางการเงิน	176.70	283.78	385.99
- ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-32.42	-71.85
- ค่าใช้จ่ายตามภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังการเลิกจ้างหรือ เกษียณอายุ	4.09	3.79	5.13
กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	550.04	1,056.51	853.53
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน			
- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-8.73	-37.15	-103.55
- รายได้ค้างรับ - สำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย	-	-	-301.51
- ลูกหนี้ชาวไร่	-287.31	112.84	274.51
- สินค้าคงเหลือ	129.23	-478.8	-289.01
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	0.46	31.49	-25.42
- ลูกหนี้ชาวไร่ไม่หมุนเวียน	-	-	-27.11
- ลูกหนี้อื่น - สำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย	155.85	-	-148.08
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	-11.3	9.23	-9.23
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	87.51	67.96	92.21
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	-11.16	8.78	-10.12
- ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	-2.4	-5.28	-1.60
- หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	0.85	-0.85	-
เงินสดได้มาจากการดำเนินงาน	603.04	764.73	304.63

	ปี 2559 (ตรวจสอบ)	ปี 2560 (ตรวจสอบ)	ปี 2561 (ตรวจสอบ)
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
- ภาษีเงินได้	-31.49	-56.30	-49.10
- ต้นทุนทางการเงิน	-174.12	-238.12	-376.29
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน	397.43	470.31	-120.76
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
ดอกเบี้ยรับ	47.22	100.75	82.89
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน (ต่อ)			
เงินปันผลรับ	0.15	0.15	91.08
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-1,194.71	-
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่ลูกหนี้ชาวไร่	96.15	128.03	226.45
เงินสดจ่ายจากเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่ลูกหนี้ชาวไร่	-268.34	-282.4	-101.16
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดินอาคารและอุปกรณ์	1.9	2.92	2.70
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	-3.97
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดินอาคารและอุปกรณ์	-655.04	-399.25	-907.20
ดอกเบี้ยจ่ายที่บันทึกรวมเป็นต้นทุนของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	-20.23	-3.44	-11.71
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมลงทุน	-798.19	-1,647.95	-620.92
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	235.07	-573.95	1,481.95
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	502.24	289	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทร่วม	-	3,539.75	-
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้	-	-	-
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-304.86	-925.22	-383.72
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทร่วม	-	-10.36	-149.55
เงินสดจ่ายชำระหุ้นกู้	-	-850	-
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	-11.39	-10.97	-13.16
เงินสดรับจากการออกหุ้นสามัญจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	-	-
เงินสดจ่ายเจ้าหน้าที่ค่าหุ้น	-	-	-
เงินกู้ยืมกรรมการเพิ่มขึ้น (ลดลง)	-	-	-
จ่ายเงินปันผล	-148.88	-136.89	-243.78
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	272.18	1,321.36	691.74
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	-128.58	143.72	-49.94
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	213.92	85.35	229.07
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	85.34	229.07	179.13

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.51	1.04	0.73
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.37	0.63	0.40
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.19	0.14	0.09
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	19.59	22.36	16.99
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	18.38	16.10	21.19
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	5.89	5.39	3.76
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	61.13	66.76	95.74
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	6.85	6.72	5.88
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	52.54	53.59	61.24
Cash Cycle (วัน)	26.97	29.27	55.69
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	16.61	22.86	18.85
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	11.73	20.11	17.77
อัตรากำไรอื่น	2.27	2.63	4.94
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (%)	73.99	40.74	-12.23
อัตรากำไรสุทธิ (%)	2.42	8.91	4.65
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	5.37	23.02	10.93
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	1.62	6.38	2.79
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	7.35	16.46	10.96
อัตราภาระหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.67	0.72	0.60
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial policy ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	2.45	2.73	3.11
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	2.73	4.02	2.03
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ (%)	130.71	70.05	45.45

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 ภาพรวมของผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ในระหว่างปี 2561 การเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีรายละเอียดดังนี้

ปริมาณพื้นที่เพาะปลูกอ้อยรวมถึงจำนวนชาวไร่ที่ขายอ้อยให้กับบริษัทมีเพิ่มสูงขึ้นทุกปี เนื่องมาจากนโยบายของกลุ่มบริษัทที่เน้นการส่งเสริมชาวไร่อ้อยในพื้นที่บริเวณรอบโรงงานให้มีผลผลิตต่อไร่สูง มีคุณภาพดี และมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อความมั่นคงของผลผลิตและผลกำไรของชาวไร่ และเพื่อให้กลุ่มบริษัทสามารถผลิตน้ำตาลได้เพิ่มมากขึ้น

สำหรับรายได้รวมของบริษัทในปี 2559 ปี 2560 และ ปี 2561 เท่ากับ 4,685.53 ล้านบาท 5,895.76 และ 5,844.81 ล้านบาท ตามลำดับ เนื่องจากรายได้หลักของกลุ่มบริษัทฯ มีรายได้หลักจากการจำหน่ายน้ำตาลประมาณร้อยละ 72 ถึงร้อยละ 80 ของรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลเป็นรายได้ส่งออกน้ำตาลไปยังตลาดโลก กลุ่มบริษัทฯ จึงได้รับผลกระทบจากความผันผวนของราคาน้ำตาลตลาดโลก ที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วงต้นปี 2560 อยู่ที่ประมาณ 20 เซนต์ต่อปอนด์ แต่ในปี 2561 ได้ปรับลดลงอย่างรวดเร็ว อยู่ที่ 12-13 เซนต์ต่อปอนด์ แม้ว่าในปี 2561 บริษัทจะมีปริมาณขายน้ำตาลเพิ่มขึ้นมาก แต่ด้วยราคาขายที่ลดลงทำให้รายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลลดลงไปด้วย แต่บริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายไฟฟ้าและปุ๋ยเพิ่มขึ้น ชดเชยรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลที่ลดลง จึงทำให้ภาพรวมของรายได้ลดลงจากปีก่อนไม่มากนัก

กำไรสุทธิของกลุ่มบริษัทในปี 2559, ปี 2560 และปี 2561 เท่ากับ 113.32 ล้านบาท 525.41 ล้านบาท และ 271.67 ล้านบาท ตามลำดับ ในปี 2560 กำไรสุทธิเพิ่มขึ้น เนื่องจากการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลกากน้ำตาล และผลผลิตพลอยได้อื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้น และราคาน้ำตาลในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่วนในปี 2561 กำไรสุทธิลดลงเนื่องจากการลอยตัวของราคาขายน้ำตาลในประเทศที่เป็นไปตามทิศทางเดียวกับราคาน้ำตาลตลาดโลก ส่งผลให้บริษัทมีราคาขายน้ำตาลเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 7,226.85 ล้านบาท 9,232.74 ล้านบาท และ 10,276.23 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์รวม ส่วนใหญ่มาจากลูกหนี้การค้าที่ส่งมอบน้ำตาลส่งออกช่วงสิ้นปี 2561 และการลงทุนในส่วนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพื่อเตรียมรองรับการขยายธุรกิจโรงสีน้ำตาลทรายขาวและโรงผลิตบรรจุภัณฑ์จากขานอ้อย และในปี 2561 มีการรับรู้รายได้ค้างรับจากสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย ซึ่งเป็นเงินชดเชยที่บริษัทจะได้รับจากกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย เนื่องจากในฤดูการผลิต 2560/2561 ราคาอ้อยขั้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายจะต่ำกว่าขั้นต้น ตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 มาตรา 56 กำหนดให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายจ่ายชดเชยส่วนของค่าอ้อยและเงินชดเชยค่าผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายให้กับบริษัทฯ เท่ากับส่วนต่างดังกล่าว

หนี้สินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 5,134.08 ล้านบาท 6,760.20 ล้านบาท และ 7,775.72 ล้านบาท ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นของหนี้สินรวมส่วนใหญ่ เนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของ เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เพราะจำนวนชาวไร่เพิ่มขึ้น และการขยายการลงทุนทั้งโรงงานน้ำตาล และ โรงงานไฟฟ้า ส่งผลให้ต้องกู้ยืมมาเพื่อจ่ายเงินเกี่ยวเพิ่มขึ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 2,092.77 ล้านบาท 2,472.54 ล้านบาท และ 2,500.51 ล้านบาท ตามลำดับ โดยส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมี ผลการดำเนินงานที่ดีและมีการเพิ่มทุน โดยเฉพาะการจ่ายหุ้นปันผลในปี 2560

เนื่องจากในปี 2561 มีมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่หลายฉบับที่จะมีผลบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

14.2 วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ก. รายได้

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม					
	2559		2560		2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1. รายได้จากการขายและให้บริการ						
1.1 รายได้จากการขายน้ำตาลและกากน้ำตาล						
1.1.1 น้ำตาล						
ในประเทศ						
น้ำตาลทรายขาวสีรำ	1,162.02	24.80	1,144.94	19.42	658.77	11.27
รวมรายได้จากการขายน้ำตาลในประเทศ	1,162.02	24.80	1,144.94	19.42	658.77	11.27
ต่างประเทศ						
น้ำตาลทรายขาว	53.29	1.14	6.67	0.11	-	-
น้ำตาลทรายดิบ	2,230.29	47.60	3,114.99	52.83	3,207.49	54.88
รวมรายได้จากการขายน้ำตาลในต่างประเทศ	2,283.58	48.74	3,121.66	52.95	3,207.49	54.88
รวมรายได้จากการขายน้ำตาล	3,445.60	73.54	4,266.60	72.37	3,866.26	66.15
1.1.2 กากน้ำตาล						
ในประเทศ	283.60	6.05	437.44	7.42	499.28	8.54
รวมรายได้จากการขายกากน้ำตาลทราย	283.60	6.05	437.44	7.42	499.28	8.54
รวมรายได้จากการขายน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล	3,729.19	79.59	4,704.04	79.79	4,365.54	74.69
1.2.1 รายได้จากการขายไฟฟ้า	383.81	8.19	492.14	8.35	556.57	9.52
1.2.2 รายได้จากการขายปุ๋ย	328.83	7.02	335.51	5.69	370.70	6.34
1.2.3 รายได้จากการขายและบริการอื่น ๆ	137.38	2.93	208.75	3.54	263.16	4.50
รวมรายได้จากธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่นๆ	850.02	18.14	1,036.40	17.58	1,190.43	20.37
รวมรายได้จากการขายและให้บริการ	4,579.21	97.73	5,740.44	97.37	5,555.97	95.06
2. รายได้อื่น ๆ	95.22	2.03	151.72	2.57	253.05	4.33
3. กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	11.09	0.24	3.59	0.06	35.79	0.61
รายได้รวม	4,685.52	100.00	5,895.76	100.00	5,844.81	100.00

รายได้จากการขายและให้บริการ

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559 ถึง 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายและให้บริการเท่ากับ 4,579.21 ล้านบาท 5,740.44 ล้านบาท และ 5,555.97 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งในปี 2560 มีรายได้จากการจำหน่ายและให้บริการเพิ่มขึ้น 1,161.23 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.36 ในขณะที่ปี 2561 ลดลง 184.47 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.21 เนื่องจากความผันผวนของราคาน้ำตาลตลาดโลก ที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วงต้นปี 2560 แต่ในปี 2561 ปรับลดลงอย่างรวดเร็ว แม้ว่าในปี 2561 บริษัทจะมีปริมาณขายน้ำตาลเพิ่มขึ้นมาก แต่ด้วยราคาขายที่ลดลง ทำให้รายได้จากการขายน้ำตาลลดลงไปด้วย แต่บริษัทมีรายได้จากการขายไฟฟ้าและปุ๋ยเพิ่มขึ้น ชดเชยรายได้จากการขายน้ำตาลที่ลดลง จึงทำให้ภาพรวมของรายได้ลดลงจากปีก่อนไม่มากนัก

1.1 รายได้จากการขายน้ำตาลและกากน้ำตาล

รายได้จากการขายน้ำตาลทรายและกากน้ำตาลถือเป็นรายได้หลักของบริษัท โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80 ถึงร้อยละ 85 ของรายได้รวมทั้งหมด

ตารางแสดงราคาเฉลี่ยและปริมาณของน้ำตาลทรายและกากน้ำตาลที่บริษัทจำหน่าย

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด		
	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561
ราคาเฉลี่ยต่อตัน	บาทต่อตัน	บาทต่อตัน	บาทต่อตัน
น้ำตาลทรายขาวสุร่าในประเทศ	19,084	19,143	17,146
น้ำตาลทรายขาวสุร่าต่างประเทศ	14,737	19,057	-
น้ำตาลทรายดิบต่างประเทศ	13,951	16,727	10,597
กากน้ำตาล	3,898	4,464	3,750
ปริมาณน้ำตาลที่จำหน่าย	พันตัน	พันตัน	พันตัน
น้ำตาลทรายขาวสุร่าในประเทศ	60.82	59.81	38.42
น้ำตาลทรายขาวสุร่าต่างประเทศ	3.62	0.35	-
น้ำตาลทรายดิบต่างประเทศ	171.10	186.23	302.68
กากน้ำตาล	72.75	98.00	133.12

1.1.1 รายได้จากการขายน้ำตาล

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายน้ำตาล 4,266.60 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันปี 2559 เท่ากับ 821.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.84 แต่ในปี 2561 มีรายได้จากการขายน้ำตาล 3,866.26 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 เท่ากับ 400.34 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.38 ล้านบาท แม้ว่าบริษัทจะมีปริมาณขายน้ำตาลในปี 2561 สูงกว่าปี 2560 แต่เนื่องจากความผันผวนของราคาน้ำตาลตลาดโลก ที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วงต้นปี 2560 ปรับลดลงอย่างรวดเร็วในปี 2561 ทำให้รายได้จากการขายน้ำตาลลดลงไปด้วย

1.1.2 รายได้จากการขายกากน้ำตาล

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายกากน้ำตาล 437.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันปี 2559 เท่ากับ 153.84 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 54.25 เนื่องจากปริมาณขายเพิ่มขึ้นตามการผลิตน้ำตาลที่เพิ่มขึ้น และราคาขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น 566 บาทต่อตัน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายกากน้ำตาล 499.28 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันปี 2560 เท่ากับ 61.84 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 14.14 เนื่องจากปริมาณขายเพิ่มขึ้นตามการผลิตน้ำตาลที่เพิ่มขึ้น แม้ว่าราคาขายต่อหน่วยจะลดลง 766 บาทต่อตัน

1.2 รายได้จากธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ

1.2.1 รายได้จากการขายไฟฟ้า

ตั้งแต่ปี 2559 ถึง 2561 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการเดินเครื่องจักรอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ปริมาณที่ผลิตได้สูงขึ้นทุกปี โดยปี 2559 ถึง 2561 มีปริมาณขายไฟฟ้า 94 ล้านกิโลวัตต์ 109 ล้านกิโลวัตต์ และ 122 ล้านกิโลวัตต์ ตามลำดับ

1.2.2 รายได้จากการขายปุ๋ย

กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายปุ๋ยในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมชาวไร่อ้อย เพื่อให้ชาวไร่อ้อยสามารถปลูกอ้อยเพื่อมาจำหน่ายให้กับกลุ่มบริษัทได้ และเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงด้านวัตถุดิบของกลุ่มบริษัท

สำหรับในปี 2559 ปี 2560 และปี 2561 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายปุ๋ยเท่ากับ 328.83 ล้านบาท 335.51 ล้านบาท และ 370.71 ล้านบาท ตามลำดับ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากแผนการส่งเสริมชาวไร่ เพื่อให้ได้ผลผลิตอ้อยเพิ่มขึ้นตามความต้องการของบริษัท

1.2.3 รายได้จากการขายและบริการอื่น ๆ

รายได้จากการขายและบริการอื่น ๆ ส่วนหลักประกอบด้วย การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผลพลอยได้จากการปลูกอ้อย เช่น กากอ้อย และจำหน่ายวัสดุส่งเสริมเพื่อการปลูกอ้อยของชาวไร่ เช่น น้ำมันดีเซล สำหรับใช้ในเครื่องจักรกลการเกษตร ยาปราบศัตรูพืช และรายได้ค่าบริการตัดอ้อย เป็นต้น

1.3 รายได้อื่น ๆ

รายได้อื่น ๆ ของบริษัทสำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทมีรายได้อื่น ๆ จำนวน 95.22 ล้านบาท 151.72 ล้านบาท และ 253.05 ล้านบาท ตามลำดับ รายได้อื่น ๆ โดยหลักประกอบด้วย กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ หนี้สูญได้รับคืน และดอกเบี้ยรับ เป็นต้น ในปี 2560 รายได้อื่นเพิ่มขึ้น 56.50 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทมีรายได้ดอกเบี้ยรับจากการปล่อยเงินกู้ให้ชาวไร่ 53 ล้านบาท

สำหรับปี 2561 รายได้อื่นเพิ่มขึ้น 101.33 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทรับรู้รายได้ค่าผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายในปี 2561 จำนวน 148 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินชดเชยที่บริษัทจะได้รับจากกองทุนอ้อยและ

น้ำตาลทราย เนื่องจากในฤดูการผลิต 2560/2561 ราคาอ้อยขึ้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขึ้นสุดท้ายจะต่ำกว่าขึ้นต้น ตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ.2527 มาตรา 56 กำหนดให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายจ่ายชดเชยส่วนของค่าอ้อยและเงินชดเชยค่าผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายให้กับบริษัทฯ เท่ากับส่วนต่างดังกล่าว โดยชาวไร่อ้อยไม่ต้องส่งคืนค่าอ้อยที่ได้รับเกิน

ข. ต้นทุนขายสินค้าและบริการ

1. ธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560		31 ธ.ค. 2561	
	ล้านบาท	(%)	ล้านบาท	(%)	ล้านบาท	(%)
วัตถุดิบ (อ้อย)	2,271.82	72.43	2,684.30	73.98	2,421.77	63.80
ค่าภาระหีบห่อ	36.67	1.16	44.41	1.22	44.62	1.18
ค่าแรงทางตรง	130.56	4.16	142.51	3.93	169.91	4.48
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	349.99	11.15	409.96	11.30	932.96	24.58
เงินนำส่งสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย	347.99	11.10	347.02	9.57	226.84	5.98
รวมต้นทุนการผลิตน้ำตาลและกากน้ำตาล	3,137.03	100.00	3,628.20	100.00	3,796.10	100

โดยต้นทุนวัตถุดิบสำหรับปีบัญชีปี 2559 ปี 2560 และปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 72.43 ร้อยละ 73.98 และร้อยละ 63.80 ตามลำดับ ในปี 2561 ต้นทุนวัตถุดิบอ้อยลดลงอย่างมาก เนื่องจากราคาอ้อยที่ปรับลดลงตามราคาน้ำตาลตลาดโลก

2. ธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ

ต้นทุนขายของธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ที่สำคัญประกอบด้วยต้นทุนจากธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และต้นทุนธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ย และต้นทุนการจำหน่ายอื่น ๆ

ต้นทุนหลักของธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า ได้แก่ กากอ้อยและค่าเสื่อมราคาของอาคารและเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า

ต้นทุนธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ย จะมี 2 ส่วน คือปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์เคมีที่ซื้อมาจำหน่ายต่อและปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตขึ้นเอง โดยต้นทุนปุ๋ยที่ผลิตขึ้นเองนั้น จะประกอบด้วย กากหมักรอง ค่าเสื่อมราคาของอาคาร และเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต รวมทั้งสารเคมีธาตุอาหารพืชที่ผสมเพื่อเพิ่มคุณภาพปุ๋ยอินทรีย์

ต้นทุนการจำหน่ายอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะประกอบด้วย ต้นทุนวัสดุการเกษตร เช่น ยาฆ่าแมลง พันธุ์อ้อยที่ซื้อมาใช้ในกิจกรรมสนับสนุนเกษตรกรชาวไร่อ้อย รวมถึงน้ำมันดีเซลที่จำหน่ายให้ชาวไร่อ้อยใช้ในเครื่องจักรทางการเกษตร

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ต้นทุนการจำหน่ายไฟฟ้า						
วัตถุดิบ	132.73	52.34	162.83	47.34	226.25	40.15
ค่าแรงทางตรง	22.34	8.82	27.30	7.94	36.83	6.54
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	98.48	38.84	153.81	44.72	300.40	53.31
รวมต้นทุนการจำหน่ายไฟฟ้า	253.55	100.00	343.94	100.00	563.48	100
ต้นทุนการจำหน่ายปุ๋ย						
วัตถุดิบ	214.45	73.18	224.07	85.82	257.09	85.48
ค่าแรงทางตรง	11.45	3.91	10.92	4.18	10.41	3.46
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	31.45	10.83	26.09	10.00	33.26	11.06
สินค้าที่ซื้อมาจำหน่าย	35.39	12.08	-	-	0.00	0.00
ต้นทุนอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
รวมต้นทุนการจำหน่ายปุ๋ย	293.04	100.00	261.08	100.00	300.76	100
ต้นทุนการจำหน่ายอื่น ๆ						
สินค้าที่ซื้อมาจำหน่าย	129.51	95.91	186.32	95.54	390.92	98.84
ต้นทุนอื่น ๆ	5.51	4.09	8.68	4.46	4.57	1.16
รวมต้นทุนการจำหน่ายอื่น ๆ	135.02	100.00	195.00	100.00	395.49	100

ก. กำไรขั้นต้น

สำหรับปี 2559 กำไรขั้นต้นเท่ากับ 760.57 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 16.61 โดยอัตรากำไรขั้นต้นลดลง เนื่องจากการปรับขึ้นของราคาน้ำตาลในตลาดโลก และส่งผลให้ต้นทุนค่าอ้อย ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักมีการปรับขึ้นตามด้วย

สำหรับปี 2560 กำไรขั้นต้นเท่ากับ 1,312.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับ ร้อยละ 22.85 โดยอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น เนื่องจากการปรับขึ้นของราคาน้ำตาลในตลาดโลกช่วงครึ่งปีแรกของปี 2561

สำหรับปี 2561 กำไรขั้นต้นเท่ากับ 1,047.10 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับ ร้อยละ 18.84 โดยอัตรากำไรขั้นต้นลดลง เนื่องจากการปรับลดของราคาน้ำตาลในตลาดโลกในปี 2561

อัตรากำไรขั้นต้นตามรายได้แต่ละประเภทของบริษัท

(หน่วย: ร้อยละ)

	สำหรับปีสิ้นสุด		
	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561
ธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล	15.82	22.87	7.59
ธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	33.94	30.11	42.09
ธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ย	10.88	22.18	12.79
ธุรกิจขายและบริการอื่น ๆ	3.37	6.58	13.68

1. ธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล

อัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลมีผลมาจากปัจจัยหลัก 3 ประการคือ 1) ราคาน้ำตาลในตลาดโลก 2) ส่วนต่างของราคาจำหน่ายน้ำตาลโคเวตา ค ของบริษัทเมื่อเทียบกับราคาน้ำตาลเฉลี่ยของโคเวตา ข และ 3) ปริมาณน้ำตาลที่ผลิตได้ต่อหนึ่งตันอ้อย

ต้นทุนการผลิตน้ำตาลจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ต้นทุนวัตถุดิบอ้อยและต้นทุนการแปรรูปอ้อยเป็นน้ำตาล โดยต้นทุนวัตถุดิบอ้อยจะแปรผันไปตามระบบแบ่งปันผลประโยชน์ 70:30 คือหากราคาน้ำตาลปรับตัวสูงขึ้น ต้นทุนวัตถุดิบอ้อยจะปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่เดียวกันหากราคาน้ำตาลปรับตัวลดลง ต้นทุนวัตถุดิบอ้อยจะปรับตัวลดลงตาม แต่อย่างไรก็ตาม ต้นทุนการแปรรูปอ้อยเป็นน้ำตาล ไม่ได้ปรับตัวตามราคาน้ำตาลในตลาดโลก ดังนั้น หากราคาน้ำตาลในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น กำไรขั้นต้นของธุรกิจน้ำตาลก็จะเพิ่มขึ้น ในทางกลับกัน หากราคาน้ำตาลในตลาดโลกปรับตัวลดลง กำไรขั้นต้นของธุรกิจน้ำตาลก็จะลดลง

ตามระบบ 70:30 ราคาน้ำตาลเฉลี่ยของโคเวตา ข จะถูกใช้เป็นตัวแปรในการกำหนดราคาวัตถุดิบอ้อย โดยจะนำราคาน้ำตาลเฉลี่ยของโคเวตา ข ในการคำนวณรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลส่งออกของประเทศไทยทั้งหมด หลังจากนั้นจะหักค่าใช้จ่ายในการแปรรูปอ้อยเป็นน้ำตาล แล้วแบ่งส่วนที่เหลือให้ชาวไร่ร้อยละ 70 และโรงงานน้ำตาลร้อยละ 30 โดยส่วนร้อยละ 70 ของชาวไร่ร้อยละ 70 จะถูกนำไปเป็นราคาขั้นต่ำของวัตถุดิบอ้อย ซึ่งจะทำให้ราคาต่อหน่วยของวัตถุดิบทั้งอุตสาหกรรมเท่ากัน แต่เนื่องจากน้ำตาลส่งออกส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 85 ของน้ำตาลส่งออกจะเป็นน้ำตาลโคเวตา ค โดยที่เหลือประมาณร้อยละ 15 จะเป็นน้ำตาลโคเวตา ข ดังนั้น หากผู้จำหน่ายน้ำตาลรายใดสามารถจำหน่ายน้ำตาลโคเวตา ค ได้สูงกว่าราคาน้ำตาลเฉลี่ยของโคเวตา ข ก็จะมีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ส่วนต่างของราคาจำหน่ายน้ำตาลโคเวตา ค เมื่อเทียบกับราคาน้ำตาลเฉลี่ยของโคเวตา ข จะไม่สม่ำเสมอตามสถานการณ์และการตัดสินใจจำหน่ายของผู้ผลิตในแต่ละครั้ง

เนื่องจากปริมาณน้ำตาลที่ผลิตได้ต่อหนึ่งตันอ้อยไม่เท่ากันทุกปี ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของวัตถุดิบ แต่ต้นทุนการแปรรูปอื่น ๆ จะไม่แปรผันตามคุณภาพน้ำตาล ดังนั้น หากบริษัทสามารถเพิ่มผลผลิตน้ำตาลจากอ้อย 1 ตัน ได้เพิ่มขึ้น ก็จะมีรายได้เพิ่มขึ้นและส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น

อัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจน้ำตาลในปี 2560 และ 2561 เท่ากับ 22.85 และ 7.59 ตามลำดับ ลดลงร้อยละ 15.26 เกิดจากการที่กลุ่มบริษัทมีการจำหน่ายน้ำตาลส่งออกประมาณร้อยละ 70 ถึง 80 ของปริมาณน้ำตาลที่จำหน่ายทั้งหมด ในขณะที่ราคาน้ำตาลในตลาดโลกในปี 2561 ปรับตัวลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับปีก่อน ทำให้ราคาจำหน่ายเฉลี่ยของน้ำตาลของกลุ่มบริษัทลดลงตามไปด้วย ส่งผลให้กำไรขั้นต้นลดลง

2. ธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ

อัตรากำไรขั้นต้นสำหรับธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ยมีการเปลี่ยนแปลงไม่แน่นอน เนื่องจากธุรกิจมีการดำเนินการทั้งในส่วนที่มีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อจำหน่ายเอง และซื้อปุ๋ยเคมีมาจำหน่าย โดยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อจำหน่ายจะมีการตั้งราคาจำหน่ายโดยบวกเพิ่มจากต้นทุนการผลิต (Cost Plus Method) ในขณะที่การซื้อปุ๋ยเคมีมาจำหน่ายจะเป็นการซื้อปุ๋ยเคมีมาเป็นจำนวนมากในแต่ละครั้ง และทยอยจำหน่ายให้กับชาวไร่อ้อย

โดยกำหนดราคาให้เท่ากับราคาปุ๋ยเคมีในท้องตลาดในช่วงเวลานั้น ๆ ดังนั้น ในบางช่วงบริษัทอาจจะจำหน่ายปุ๋ยเคมีในราคาต่ำกว่าทุนได้ ทำให้อัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ยไม่แน่นอน แต่อย่างไรก็ตาม ธุรกิจผลิตและจำหน่ายปุ๋ยนั้นเป็นการดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยเหลือชาวไร่ที่ได้รับ การส่งเสริมให้สามารถเพิ่มผลผลิตและคุณภาพให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลและ กากน้ำตาลของบริษัทมีผลผลิตและคุณภาพที่ดีขึ้น รวมถึงธุรกิจผลพลอยได้ เช่น ไฟฟ้า มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ง. ค่าใช้จ่ายในการขาย

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560		31 ธ.ค. 2561	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
ค่าขนส่ง และค่าใช้จ่ายในการส่งออก	138.45	81.13	166.78	86.11	258.33	80.29
ค่าฝากน้ำตาลทรายและกากน้ำตาล	16.23	9.51	9.67	4.99	37.87	11.77
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	15.95	9.34	17.22	8.89	25.53	7.94
รวม	170.63	100.00	193.67	100.00	321.73	100.00

ค่าใช้จ่ายในการขายส่วนใหญ่ ได้แก่ ค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายในการส่งออก โดยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ ค่าขนส่ง คือ อัตราค่าขนส่งเฉลี่ยต่อเที่ยว และปริมาณน้ำตาลที่จำหน่ายได้ในแต่ละปี โดยในปี 2561 ค่าใช้จ่าย ในการส่งออกเพิ่มขึ้นตามปริมาณส่งออกน้ำตาลที่เพิ่มขึ้น มีปริมาณน้ำตาลส่งออก จำนวน 0.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 0.1 ล้านตัน นอกจากนี้ยังมีค่าขนส่งน้ำตาลจากโรงงานไปยังโกดังเก็บของล่วงหน้ารวมอยู่ ในค่าใช้จ่ายส่งออกเพื่อเตรียมขายและส่งมอบในปี 2562 อีกด้วย

จ. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560		31 ธ.ค. 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละของ ค่าใช้จ่าย ในการบริหาร	ล้านบาท	ร้อยละของ ค่าใช้จ่าย ในการบริหาร	ล้านบาท	ร้อยละของ ค่าใช้จ่าย ในการบริหาร
เงินเดือนและค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายพนักงาน	162.81	43.19	184.22	44.82	181.62	46.95
ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ/ค่าที่ปรึกษา	27.23	7.22	34.01	8.27	32.55	8.41
ค่าโฆษณาพาหนะ	15.29	4.06	22.79	5.54	18.62	4.81
ค่าซ่อมแซม	6.40	1.70	5.21	1.27	7.52	1.95
วัสดุสำนักงานสิ้นเปลือง	12.25	3.25	8.55	2.08	8.79	2.27
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	23.96	6.35	26.33	6.41	23.92	6.18
ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา	2.39	0.67	2.10	0.51	2.92	0.75
ค่าใช้จ่ายรับรองและบริจาคสาธารณะกุศล	6.31	1.67	6.74	1.64	8.29	2.14
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	14.02	3.72	8.93	2.17	-4.57	-1.18
ค่าเผื่อการค้าขายสินทรัพย์	42.66	11.32	17.38	4.23	11.17	2.89
สำรองเพื่อการเกษียณอายุพนักงาน	4.08	1.08	4.19	1.02	5.13	1.33
ค่าธรรมเนียมส่งเสริมอ้อยและน้ำตาล	2.41	0.64	0.00	0.00	-	-

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธ.ค. 2559		31 ธ.ค. 2560		31 ธ.ค. 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละของ ค่าใช้จ่าย ในการบริหาร	ล้านบาท	ร้อยละของ ค่าใช้จ่าย ในการบริหาร	ล้านบาท	ร้อยละของ ค่าใช้จ่าย ในการบริหาร
ค่าใช้จ่ายตัดจ่ายอื่น	2.91	0.77	2.17	0.53	3.30	0.85
ค่าไฟฟ้า	2.51	0.07	2.23	0.54	2.64	0.68
อื่น ๆ	51.73	13.72	86.19	20.97	84.94	21.96
รวมค่าใช้จ่ายในการบริหาร	376.96	100.00	411.05	100.00	386.85	100

ค่าใช้จ่ายในการบริหารหลัก ๆ ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานและค่าธรรมเนียม หรือค่าที่ปรึกษา

สำหรับปี 2560 ยอดค่าใช้จ่ายการบริหารเพิ่มขึ้นจากปี 2559 เท่ากับ 34.09 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.04 จากสาเหตุดังต่อไปนี้

- 1) เงินเดือนและค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายพนักงาน เพิ่มขึ้นเป็น 21.41 ล้านบาท หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.82 เนื่องจากการปรับฐานเงินเดือนขึ้นของปี 2561 และการจ่ายโบนัสที่เพิ่มขึ้น
- 2) มีการยกเลิกการใช้สินทรัพย์ที่ชำรุดหรือสูญหาย ทำให้เกิดขาดทุนจากการเลิกใช้ทรัพย์สิน 17.37 ล้านบาท

สำหรับปี 2561 ยอดค่าใช้จ่ายการบริหารลดลงจากปี 2560 จำนวน 24.20 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.89 เนื่องจากในปี 2561 มีการรับชำระหนี้จากลูกหนี้ที่ในอดีตเคยมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้แล้ว เมื่อได้รับชำระหนี้จึงต้องกลับรายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เคยบันทึกไว้ ทำให้รายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในปีนี้มียอดติดลบ จึงค่าใช้จ่ายในการบริหารปี 2561 ลดลง

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินของกลุ่มบริษัท สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 176.70 ล้านบาท 283.78 ล้านบาท และ 385.99 ล้านบาท ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นของต้นทุนทางการเงินเกิดจากกลุ่มบริษัทมีการใช้เงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น เพื่อใช้ในการผลิตน้ำตาลที่เพิ่มสูงขึ้น การใช้เงินส่งเสริมสินเชื่อที่เพิ่มตามพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้น

จ. กำไรก่อนภาษีเงินได้

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทมีกำไรก่อนภาษีเงินได้จำนวน 142.61 ล้านบาท 611.45 บาท และ 311.88 บาท ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในแต่ละปีของกำไรก่อนภาษีเงินได้ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของกำไรขั้นต้นของแต่ละปี

ข. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

สำหรับในปี 2559 กลุ่มบริษัทมีภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 29.28 ล้านบาท ลดลงจากงวดเดียวกันของปีก่อน จากผลประกอบการที่มีกำไรลดลงอันเนื่องมาจากกำไรของธุรกิจน้ำตาล ซึ่งต้องเสียภาษีลดลง ในขณะที่กำไรของธุรกิจไฟฟ้าซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีใกล้เคียงกับปีก่อน ทำให้โดยรวมแล้วภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลง

สำหรับในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 86.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน จากผลประกอบการที่มีกำไรเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากกำไรของธุรกิจน้ำตาลซึ่งต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น ในขณะที่กำไรของธุรกิจไฟฟ้าในส่วนที่ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีก็เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

สำหรับในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 40.21 ล้านบาท ลดลงจากงวดเดียวกันของปีก่อน จากผลประกอบการที่มีกำไรลดลง อันเนื่องมาจากกำไรของธุรกิจน้ำตาลซึ่งต้องเสียภาษีลดลง

ข. กำไรสุทธิ

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ถึง 2561 กลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิ จำนวน 113.32 ล้านบาท 525.41 ล้านบาท และ 217.67 ล้านบาท ตามลำดับ ในปี 2560 การเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิมาจากปัจจัยหลักคือ การเพิ่มการผลิตและจำหน่ายน้ำตาล กากน้ำตาล และผลผลิตพลอยได้อื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้นและราคาน้ำตาลในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น ในขณะที่ปี 2561 ราคาน้ำตาลในตลาดโลกปรับลดลง เป็นผลให้กำไรสุทธิลดลงตามไปด้วย

14.3 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน**ก. สินทรัพย์**

เนื่องจากธุรกิจน้ำตาลเป็นธุรกิจที่มีการดำเนินงานค่อนข้างจะแตกต่างจากธุรกิจโดยทั่วไป และมีลักษณะเป็นฤดูกาลตามการปลูกและเก็บเกี่ยวอ้อย ซึ่งจะเริ่มปลูกในเดือนตุลาคม และเก็บเกี่ยวในเดือนพฤศจิกายนของปีถัดไปถึงเดือนเมษายนของปีถัด ๆ ไป ในขณะที่โรงงานน้ำตาลจะรับซื้ออ้อยและผลิตน้ำตาลในเฉพาะช่วงที่มีการเก็บเกี่ยว ทำให้สินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทและโรงงานน้ำตาลอื่น ๆ มีรายการพิเศษที่ไม่มีในธุรกิจอื่น รายการพิเศษที่สำคัญสำหรับธุรกิจโรงงานน้ำตาล คือ ลูกหนี้ชาวไร่ หมายถึง เงินจ่ายล่วงหน้าที่ย่อยให้ชาวไร่เพื่อสนับสนุนการปลูกอ้อยในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเงินเกี่ยว การให้ปุ๋ย หรือให้บริการจักรกลเกษตร เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวชาวไร่จะนำอ้อยมาส่งให้แก่โรงงานเพื่อหักเงินจ่ายล่วงหน้า โดยชาวไร่จะเริ่มได้รับเงินล่วงหน้าตั้งแต่เริ่มเพาะปลูก

กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 7,226.86 ล้านบาท 9,232.74 ล้านบาท และ 10,276.23 ล้านบาท ตามลำดับ

สินทรัพย์รวมของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 1,043.49 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 11.30 โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ รายได้ค้ำรับจากสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย จำนวน 301.51 ล้านบาท เป็นเงินชดเชยที่บริษัทจะได้รับจากกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย เนื่องจากในฤดูกาลผลิต 2560/2561 ราคาอ้อยขึ้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขึ้นสุดท้ายจะต่ำกว่าขึ้นต้น ตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 มาตรา 56 กำหนดให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายจ่ายชดเชยส่วนของค่าอ้อยและเงินชดเชยค่าผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายให้กับบริษัทฯ เท่ากับส่วนต่างดังกล่าว และการเพิ่มขึ้นของทรัพย์สินถาวร เนื่องจากการลงทุนในที่ดินและเครื่องจักรเพื่อเตรียมรองรับการขยายธุรกิจโรงสีน้ำตาลทรายขาวและโรงผลิตบรรจุภัณฑ์จากชานอ้อย

1. สินทรัพย์หมุนเวียน

สินทรัพย์หมุนเวียนของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 เท่ากับ 2,096.05 ล้านบาท 2,655.50 ล้านบาท และ 2,970.52 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วย ลูกหนี้ชาวไร่ และสินค้าคงเหลือ โดยในปี 2561 มีรายได้ค้ำรับจากสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย จำนวน 301.51 ล้านบาท เป็นเงินชดเชยที่บริษัทจะได้รับจากกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย เนื่องจากในฤดูกาลผลิต 2560/2561 ราคาอ้อยขึ้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขึ้นสุดท้ายจะต่ำกว่าขึ้นต้น ตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 มาตรา 56 กำหนดให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายจ่ายชดเชยส่วนของค่าอ้อยและเงินชดเชยค่าผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายให้กับบริษัทฯ เท่ากับส่วนต่างดังกล่าว

ลูกหนี้การค้า

กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้การค้าหลักประกอบด้วย ลูกหนี้การค้าจากธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย และธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ได้แก่ การขายไฟฟ้า ลูกค้าของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่เป็นบริษัทผู้จัดจำหน่ายต่างประเทศรายใหญ่และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีฐานะทางการเงินที่ดี และบริษัทจัดให้มีการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของฐานะทางการเงินของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มบริษัทจึงไม่เคยมีปัญหาเรื่องหนี้สูญ

ระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยของกลุ่มบริษัทสำหรับ ปี 2559 ถึงปี 2561 มีระยะเวลา 5 วัน ถึง 6 วัน ซึ่งระยะเวลาการเก็บหนี้ของบริษัทสอดคล้องกับการให้ทอเมเครดิตที่บริษัทให้แก่ลูกค้า ซึ่งกำหนดที่ 3 วัน ถึง 7 วัน สำหรับลูกค้าน้ำตาลในประเทศ 3 วัน ถึง 15 วัน สำหรับลูกค้าน้ำตาลในต่างประเทศ 30 วัน สำหรับธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า เนื่องจากระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยสั้น ทำให้มูลค่าของลูกหนี้การค้า ณ วันสิ้นงวด ขึ้นอยู่กับรายได้จากการจำหน่ายในช่วงใกล้วันสิ้นงวด โดยที่ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เท่ากับ 360.41 ล้านบาท สูงกว่าปี 2559 และ 2560 เนื่องจากการจำหน่ายน้ำตาลใกล้วันสิ้นงวด

ลูกหนี้ชาวไร่-สุทธิ

ในการประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาล กลุ่มบริษัทจะให้การสนับสนุนเงินกู้ยืมเพื่อส่งเสริมชาวไร่อ้อย โดยให้เงินล่วงหน้าเพื่อให้ชาวไร่อ้อยสามารถนำเงินส่วนดังกล่าวไปลงทุนสำหรับการปลูกอ้อยได้ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 ลูกหนี้ชาวไร่อ้อย-สุทธิ มีจำนวน 990.06 ล้านบาท 868.43

ล้านบาท และ 598.55 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2559 ลูกหนี้ชาวไร่อ้อย-สุทธิ สูงกว่าปี 2560 และปี 2561 เนื่องจากโรงงานน้ำตาลเปิดฤดูกาลผลิตปี 2559/2560 ซ้ำกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งในช่วงการผลิตชาวไร่อ้อยจะนำอ้อยมาจำหน่ายให้บริษัทและจ่ายเงินเกี่ยว ซึ่งจะทำให้ลูกหนี้ชาวไร่ลดลงจากส่วนที่หักจากค่าอ้อย นอกจากนี้การเพิ่มขึ้นจากการขยายพื้นที่ปลูกอ้อย และการเบิกเงินเกี่ยวของเกษตรกรทำให้ลูกหนี้เพิ่มขึ้น

ลูกหนี้ชาวไร่ของกลุ่มบริษัทสามารถแบ่งตามอายุหนี้ค้างชำระได้ดังนี้

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละของ ลูกหนี้ ชาวไร่รวม	ล้านบาท	ร้อยละของ ลูกหนี้ ชาวไร่รวม	ล้านบาท	ร้อยละของ ลูกหนี้ ชาวไร่รวม
ฤดูกาลผลิต 2562/2563					87.09	12.77
ฤดูกาลผลิต 2561/2562	-	-	132.17	13.81	467.77	68.60
ฤดูกาลผลิต 2560/2561	330.48	30.88	650.33	67.95	12.35	1.81
ฤดูกาลผลิต 2559/2560	585.51	54.73	54.46	5.69	12.90	1.89
ฤดูกาลผลิต 2558/2559	39.87	3.73	21.06	2.20	15.70	2.30
ฤดูกาลผลิต 2557/2558	24.29	2.28	16.87	1.76	11.82	1.73
ฤดูกาลผลิตก่อนปี 2557/2558	3.33	0.32	2.74	0.29	74.29	10.89
ลูกหนี้ชาวไร่รวม	1,069.92	100.00	957.08	100.00	681.92	100.00
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(79.86)	(7.46)	(88.65)	(9.26)	(84.02)	(12.32)
รวมลูกหนี้ชาวไร่สุทธิ	990.06	92.54	868.43	90.74	597.90	87.68

กลุ่มบริษัทมีนโยบายการปล่อยสินเชื่อชาวไร่อย่างรัดกุม โดยพิจารณาจากหลายปัจจัยที่ได้จากประสบการณ์การเก็บหนี้ของกลุ่มบริษัทในอดีต ได้แก่ ความสามารถในการชำระหนี้ ปริมาณพื้นที่ปลูกอ้อยของลูกหนี้ อัตราผลผลิตต่อไร่ รวมถึงการส่งพนักงานของบริษัทเข้าไปตรวจสอบดูแลแปลงของชาวไร่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แน่ใจว่าลูกหนี้จะสามารถส่งอ้อยชำระหนี้ได้ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทจะตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญ เมื่อพิจารณาแล้วว่าชาวไร่รายนั้นไม่สามารถจ่ายชำระเงินกู้ยืมได้ เช่น ค้างชำระหนี้งวดฤดูกาลผลิตก่อนหน้าเป็นเวลา 2 งวดฤดูกาลผลิต หรือรายได้ของลูกหนี้ในอนาคตที่ทางบริษัทประมาณการแสดงว่าชาวไร่รายนั้น มีกำไรไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้สินให้หมดภายในระยะเวลา 5 ปี หรือชาวไร่รายดังกล่าวเลิกปลูกอ้อยหรือมีเหตุการณ์อื่น ๆ ที่แสดงว่าชาวไร่รายดังกล่าวไม่สามารถชำระหนี้ได้อย่างแน่นอน เป็นต้น

สินค้ำคงเหลือ

	งบตรวจสอบ สำหรับปีสิ้นสุด					
	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละของ สินค้ำ คงเหลือ	ล้านบาท	ร้อยละของ สินค้ำ คงเหลือ	ล้านบาท	ร้อยละของ สินค้ำ คงเหลือ
สินค้ำสำเร็จรูป	471.55	80.23	901.77	84.55	1,216.83	89.77
ผลผลิตพลอยได้	-	0.00	-	0.00	-	0.00
สินค้ำซื้อมาเพื่อขาย	38.47	6.55	84.05	7.88	36.82	2.72
สินค้ำคงเหลือ - คลังพัสดุ	22.55	3.84	32.67	3.06	36.76	2.71
สินค้ำระหว่างผลิต	8.83	1.50	8.20	0.77	14.11	1.04
วัสดุโรงงาน	46.31	7.88	39.85	3.74	50.44	3.72
สินค้ำระหว่างทาง	-	-	-	-	0.58	0.04
รวมสินค้ำคงเหลือ	587.73	100.00	1,066.54	100.00	1,355.54	100.00
หักค่าเผื่อการลดมูลค่า	(6.11)	(1.04)	(5.76)	(0.54)	(18.04)	(1.33)
สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	581.63	98.96	1,060.78	99.46	1,337.50	98.67

สินค้ำสำเร็จรูปส่วนใหญ่ประกอบด้วยน้ำตาล ในส่วนผลผลิตพลอยได้ คือ กากน้ำตาล กากอ้อย และกากหม้อกรอง กลุ่มบริษัทจะจำหน่าย และเก็บไว้เป็นวัตถุดิบในการผลิตกระแสไฟฟ้า และผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตามลำดับ ในส่วนของสินค้ำที่ซื้อมาเพื่อขายประกอบด้วย น้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งมีไว้สำหรับเครื่องจักรกลการเกษตร ปุ๋ยเคมี และยาปราบศัตรูพืช สำหรับจำหน่ายให้กับชาวไร่ในรูปของเงินล่วงหน้าค่าอ้อย

ณ สิ้นปี 2560 กลุ่มบริษัทมีสินค้ำสำเร็จรูป 901.77 ล้านบาท สูงกว่าปี 2559 เท่ากับ 430.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 91.23 เนื่องจากในปี 2560 เปิดรับอ้อยในฤดูการผลิตเร็วกว่าปี 2559 และจากการขยายกำลังการผลิตต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559 ทำให้ผลผลิตน้ำตาลเพิ่มขึ้นจากปริมาณอ้อยเข้าหีบ

ณ สิ้นปี 2561 กลุ่มบริษัทมีสินค้ำสำเร็จรูป 1,216.83 ล้านบาท สูงกว่าปี 2560 เท่ากับ 315.06 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 31.94 เนื่องจากในปี 2561 มีปริมาณอ้อยเข้าหีบสูงกว่าปี 2560 ผลผลิตน้ำตาลที่ได้จึงสูงขึ้นตามไปด้วย แต่เนื่องจากราคาส่งตลาดโลกที่ปรับตัวลดลง จึงชะลอการขายและส่งมอบ

2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559, 2560 และ 2561 เท่ากับ 5,130.81 ล้านบาท 6,577.24 ล้านบาท และ 7,305.71 ล้านบาท ตามลำดับ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของกลุ่มบริษัทโดยส่วนใหญ่ คือ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 91.30, ร้อยละ 73.14 และร้อยละ 74.35 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนทั้งหมด ตามลำดับ

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ณ 31 ธันวาคม 2560 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพิ่มขึ้น เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีการสร้างถังโมลาสใหม่เพื่อรองรับการขยายกำลังการผลิตน้ำตาล การซื้อที่ดินสำหรับก่อสร้างโรงงานน้ำตาลแห่งใหม่ของบริษัطن้ำตาลทุนบุรีรัมย์ จำกัด (BSC) และมีการสั่งซื้อเครื่องจักรสำหรับสร้างโรงงานไฟฟ้าของกลุ่มบริษัททั้ง 3 แห่ง

ณ 31 ธันวาคม 2561 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการลงทุนในที่ดินและเครื่องจักรเพื่อเตรียมรองรับการขยายธุรกิจโรงสีน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์และโรงผลิตบรรจุภัณฑ์จากขานอ้อย

ข. แหล่งที่มาของเงินทุน

ความเหมาะสมของโครงสร้างเงินทุน

สำหรับปี 2559, ปี 2560 และปี 2561 ส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 2,092.77 ล้านบาท 2,472.52 ล้านบาท และ 2,500.51 ล้านบาท ตามลำดับ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น 2.73 เท่า ณ สิ้นปี 2560 และ 3.11 เท่า ณ สิ้นปี 2561 เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีหนี้สินจากเงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น เพื่อใช้ในการผลิตน้ำตาลที่เพิ่มสูงขึ้น และการใช้เงินส่งเสริมสินเชื่อที่เพิ่มตามพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามสถาบันการเงินซึ่งเป็นเจ้าหนี้ของบริษัทจะไม่นำรวมหนี้สินระยะยาวจากการจัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโรงไฟฟ้ากลุ่มน้ำตาลบุรีรัมย์ เป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินที่ต้องชำระดอกเบี้ย ทั้งนี้ สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ใน ข้อ 3. ปัจจัยความเสี่ยง หัวข้อ ความเสี่ยงอื่น ๆ 1.1 ความเสี่ยงจากการมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูง ในรายงานประจำปี และแบบ 56-1 ปี 2561 ฉบับนี้

ค. หนี้สิน

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559, 2560 และ 2561 จำนวน 5,134.09 ล้านบาท 6,760.20 ล้านบาท และ 7,775.72 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหนี้สินส่วนใหญ่คือ เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น จำนวน 602.35 ล้านบาท 716.12 และ 817.89 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้ค่าวัตถุดิบอ้อย ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นลดลงของเจ้าหนี้ค่าวัตถุดิบอ้อยจะขึ้นอยู่กับปริมาณอ้อยที่รับซื้อเพิ่มขึ้นหรือลดลงในช่วงวันใกล้สิ้นงวดของแต่ละงวด โดยจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณของอ้อยที่พร้อมเก็บเกี่ยว และตัดมาจำหน่ายให้กับบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559, 2560 และ 2561 บริษัทมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน จำนวน 1,710.25 ล้านบาท 1,136.30 ล้านบาท และ 2,617.91 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี 2561 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการส่งเสริมมากขึ้น ทำให้บริษัทต้องให้เงินสนับสนุนการปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น จึงต้องกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในกิจกรรมดังกล่าว รวมถึงใช้ในการผลิตสินค้าสำเร็จรูปสำหรับจำหน่ายด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน จำนวน 1,891.67 ล้านบาท และ 1,247.07 ล้านบาท และ 864.46 ล้านบาท ตามลำดับ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดวงเงินกู้ดังต่อไปนี้

วงเงินที่	ยอดวงเงิน (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย	ยอดเงินกู้คงเหลือ (ล้านบาท)
1	460.00	MLR-1.25	244.00
2	300.00	MLR-2.375	125.00
3	365.00	MLR-2.50	182.30
4	300.00	MLR-1.00	169.00
5	400.00	3.80%	133.33
6	30.00	MLR	8.38
7	5.20	MLR-1.00	3.31

ง. ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559, 2560 และ 2561 เท่ากับ 2,092.77 ล้านบาท 2,472.54 ล้านบาท และ 2,500.51 ล้านบาท ตามลำดับ ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นโดยมีสาเหตุหลักมาจากกำไรจากผลการดำเนินงานของบริษัทและการจ่ายหุ้นปันผล

จ. สภาพคล่อง

(หน่วย : ล้านบาท)

รายละเอียด	สำหรับปีสิ้นสุด		
	31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินงาน	550.04	1,056.51	853.53
กระแสเงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	397.43	470.31	(120.76)
กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(798.19)	(1,647.95)	(620.92)
กระแสเงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	272.18	1,321.36	691.74
กระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(128.58)	143.72	(49.94)

กระแสเงินสดที่มาจากกิจกรรมดำเนินงาน

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินงาน และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานสูงกว่าปีก่อน เนื่องจากบริษัทมีกำไรเพิ่มขึ้นจากธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาล ซึ่งเป็นผลมาจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้นและราคาน้ำตาลในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินงาน และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่ำกว่าปีก่อน เนื่องจากบริษัทมีกำไรลดลงจากธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำตาล ซึ่งเป็นผลมาจากราคาน้ำตาลในตลาดโลกปรับตัวลดลง

กระแสเงินสดที่ใช้ไปในกิจกรรมลงทุน

ในปี 2559 บริษัทใช้เงินลงทุนประมาณ 800 ล้านบาท เพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลแห่งที่ 3 ซึ่งมีกำลังการผลิตต่อเนื่องจากปี 2558

ในปี 2560 บริษัทใช้เงินลงทุนประมาณ 1,600 ล้านบาท เพื่อลงทุนในกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโรงไฟฟ้ากลุ่มน้ำตาลบุรีรัมย์ ซึ่งถือเป็นบริษัทร่วม และลงทุนในทรัพย์สินเพื่อการผลิตของธุรกิจผลิตน้ำตาลและไฟฟ้า

ในปี 2561 บริษัทใช้เงินลงทุนประมาณ 900 ล้านบาท เพื่อลงทุนในที่ดินและเครื่องจักรเพื่อเตรียมรองรับการขยายธุรกิจโรงสีน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์และโรงผลิตบรรจุภัณฑ์จากชานอ้อย

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น 272.18 ล้านบาท โดยเงินกู้ยืมระยะยาวใช้เพื่อขยายการลงทุนสำหรับการผลิตน้ำตาลของกลุ่มบริษัท และสำหรับสินเชื่อเพื่อการปลูกอ้อยที่เพิ่มขึ้น

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน 1,321.36 ล้านบาท โดยเป็นเงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทร่วม คือ กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโรงไฟฟ้ากลุ่มน้ำตาลบุรีรัมย์ และนำไปชำระเงินกู้ระยะยาวจากสถาบันการเงินบางส่วน

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน 691.74 ล้านบาท โดยเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการส่งเสริมมากขึ้น ทำให้บริษัทต้องให้เงินสนับสนุนการปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น จึงต้องกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในกิจกรรมดังกล่าว รวมถึงใช้ในการผลิตสินค้าสำเร็จรูปสำหรับจำหน่ายด้วย

อัตราส่วนสภาพคล่อง

	หน่วย	สำหรับปี สิ้นสุด		
		31 ธ.ค. 2559	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	0.51	1.04	0.73
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	0.31	0.63	0.35
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	(วัน)	6	5	6
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	(วัน)	72	67	62
ระยะเวลาชำระหนี้	(วัน)	71	54	61.24
Cash Cycle	(วัน)	-7	-18	55.10

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อย จากประเภทรายการหุ้นกู้ที่ครบชำระคืน ส่วนปี 2560 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องดีขึ้น จากการชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนด และปี 2561 บริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องลดลง เนื่องจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้น

อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559 อัตรากำไรขั้นต้นและกำไรสุทธิของบริษัทลดลง เนื่องจากต้นทุนต่อหน่วยของน้ำตาลที่เพิ่มขึ้นจากปัญหาภัยแล้ง และในปี 2560 อัตรากำไรขั้นต้นและกำไรสุทธิของบริษัท เพิ่มขึ้นจากราคาน้ำตาลที่สูงขึ้นตามราคาตลาดโลก และในปี 2561 อัตรากำไรขั้นต้นและกำไรสุทธิของบริษัท ลดลงจากราคาน้ำตาลที่ลดลงตามราคาตลาดโลก

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559 2560 และ 2561 บริษัทมีอัตรากาไรสุทธิของสินทรัพย์เท่ากับ 0.67 เท่า 0.62 เท่า และ 0.54 เท่า ตามลำดับ ซึ่งการลดลงของอัตรากาไรสุทธิของสินทรัพย์ เกิดจากการที่บริษัทมีการลงทุนเพื่อขยายธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ทั้งขยายกำลังการผลิตน้ำตาล และการลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวล การขยายธุรกิจโรงสีน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ และ โรงผลิตบรรจุภัณฑ์จากขานอ้อยทำให้มูลค่าของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น ในขณะที่รายได้ของบริษัทไม่เพิ่มขึ้นมากนัก เนื่องจากราคาน้ำตาลในตลาดโลกลดลง

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ปี 2559, ปี 2560 และปี 2561 เท่ากับ 2.45 เท่า 2.73 เท่า และ 3.11 เท่าตามลำดับ แม้ว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจะเพิ่มสูงขึ้นทุกปี แต่เกิดจากการก่อหนี้ระยะสั้น ไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัท

หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นและภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้หนังสือรับรองธนาคารเพื่อการซื้อไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 6.20 ล้านบาท

ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต

ราคาน้ำตาลในตลาดโลก

เนื่องจากรายได้หลักของบริษัทประมาณร้อยละ 60 ของรายได้รวม เป็นรายได้จากการส่งออกน้ำตาลไปยังต่างประเทศ ราคาน้ำตาลในตลาดโลกจึงมีผลกระทบต่อยอดขายของบริษัท ความผันผวนของราคาตลาดโลกขึ้นอยู่กับปริมาณอุปสงค์และอุปทานในตลาด ถึงแม้ว่าราคาน้ำตาลจะมีผลกระทบต่อรายได้ของบริษัท การคำนวณราคาอ้อยซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตน้ำตาลในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไทยนั้นจะเป็นไปตามระบบแบ่งปันผลประโยชน์ 70:30 ดังนั้น หากราคาน้ำตาลตลาดโลกต่ำลง ราคาอ้อยก็จะต่ำลงตามไปด้วย หรือหากราคาน้ำตาลตลาดโลกสูงขึ้น ราคาอ้อยก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย

ต้นทุนค่าอ้อย

อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในประเทศไทย ได้กำหนดระบบจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาล ที่อัตราส่วน 70:30 ซึ่งโรงงานน้ำตาลจะต้องจ่ายค่าอ้อยให้ชาวไร่อ้อยตามราคาที่คำนวณโดยสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เพื่อแบ่งผลประโยชน์จากการผลิตน้ำตาลทรายให้ชาวไร่อ้อยได้ผลประโยชน์ 70 ส่วนจาก 100 ส่วน

คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายคำนวณค่าอ้อยที่โรงงานน้ำตาลต้องจ่ายให้ชาวไร่อ้อยโดยอ้างอิงจากราคาน้ำตาลเฉลี่ยที่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด (อนท.) ขายได้จริงจากโควตา ข. ดังนั้น ต้นทุนวัตถุดิบจึงแปรผันกับราคาที่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด สามารถขายได้ และหากบริษัทขายน้ำตาลทรายในตลาดต่างประเทศได้ต่ำกว่าราคาที่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด ขายได้จริง บริษัทต้องจ่ายค่าอ้อยในราคาที่สูงเมื่อเทียบกับยอดขายของบริษัท ส่งผลให้อัตรากำไรของบริษัทลดลง แต่หากบริษัทขายได้ราคาสูงกว่าราคาเฉลี่ยที่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด ขายได้จริง บริษัทก็จะมีผลกำไรและอัตรากำไรเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวโดยติดตามช่วงเวลารวมถึงราคาขายที่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด ขายอย่างใกล้ชิด เพื่อวางแผนการขายและให้แน่ใจว่าราคาที่บริษัทขายน้ำตาลในโควตา ก. นั้น เป็นราคาที่เหมาะสมและแน่ใจได้ว่าราคาไม่ต่ำกว่าราคาเฉลี่ยที่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด ขายได้

การจัดหาวัตถุดิบ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณอ้อย อาทิเช่น

ก. ปริมาณพื้นที่ในการเพาะปลูกอ้อยที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจเกิดจากเกษตรกรชาวไร่อ้อยเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า หรืออาจเกิดจากนโยบายการส่งเสริมของภาครัฐผ่านนโยบายส่งเสริมการปลูกพืชพลังงานทดแทนอื่น ๆ เช่น ส่งเสริมปาล์มน้ำมันและยางพารา เป็นต้น

ข. สภาพภูมิอากาศ ปริมาณฝน ระบบชลประทาน ความสมบูรณ์ของดิน พันธุ์อ้อย โรคของอ้อย และปัจจัยอื่น ๆ ต่างส่งผลต่อปริมาณอ้อยที่จะปลูกได้ต่อไร่ หากปัจจัยต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอาจจะทำให้ปริมาณอ้อยต่อไร่ลดลงได้

ค. การแย่งอ้อยในพื้นที่ หากโรงงานน้ำตาลบริเวณใกล้เคียงเสนอราคารับซื้ออ้อยจากชาวไร่ที่ราคาสูงกว่าที่บริษัท โรงงานน้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด (“BSF”) เสนอให้ ชาวไร่อ้อยอาจนำอ้อยไปขายให้แก่โรงงานนั้น ๆ แทน ทำให้ BSF มีจำนวนอ้อยเข้าหีบลดลง

หากผลผลิตอ้อยซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตน้ำตาลทรายมีปริมาณที่ลดลง บริษัทอาจไม่สามารถผลิตน้ำตาลทรายในปริมาณที่เพียงพอในการจัดจำหน่ายได้ อีกทั้งหากปริมาณอ้อยไม่เพียงพอต่อกำลังการผลิตอาจทำให้ต้นทุนต่อหน่วยในการผลิตของบริษัทสูงขึ้น และทำให้บริษัทมีกำไรต่อหน่วยและมีกำไรสุทธิลดลงตามลำดับ

การถูกควบคุมจากภาครัฐ

เนื่องจากอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในประเทศไทย เป็นอุตสาหกรรมที่ถูกควบคุมและกำกับดูแลโดยคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ภายใต้พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำกับดูแลระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ตั้งแต่การบริหารจัดการในไร่อ้อย การผลิตในโรงงานน้ำตาล และการส่งออก การจัดสรรปริมาณการขายน้ำตาลทรายตามโควตา (โควตา ก. ขายในประเทศ โควตา ข. และ โควตา ค. ขายต่างประเทศ) ราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายขายปลีกภายในประเทศ ตลอดจนการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลในอัตราส่วน 70:30 ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามกฎหมาย ดังนั้น ในกรณีที่นโยบายการปรับราคาขายน้ำตาลภายในประเทศ หรือหากเกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎระเบียบ หรือนโยบายของพระราชบัญญัติดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัท และบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมน้ำตาลนี้ อย่างมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ ตามที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2561 ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติที่ 1/2561 เรื่องการแก้ไขกฎหมายเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบ สามารถอ่านบทวิเคราะห์เพิ่มเติมได้ในหัวข้อ 2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ และหัวข้อ 3. ปัจจัยความเสี่ยง ในรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2561 ฉบับนี้

อัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทรับรายได้จากการส่งออกน้ำตาลเป็นสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 80 ของรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลและกากน้ำตาลทั้งหมด ดังนั้น บริษัทจึงมีความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทและรายได้ของบริษัท

โครงการในอนาคต

บริษัทมีแผนที่จะลงทุนในโครงการโรงงานน้ำตาลแห่งใหม่ เพื่อเป็นการลงทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในกระบวนการผลิตอ้อย ซึ่งหากโครงการดังกล่าวสำเร็จก็จะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับบริษัทในอนาคต

ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มี -